

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дархан-Уул аймгийн Орхон сумын ТЕЗ-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ДАА-2024/01НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn	Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ш.Мөнхбаяр Утас: 70373089 Цахим хаяг: munkhbayarsh@audit.gov.mn Аудитын менежер: У.Батсүрэн Утас:70373089 Цахим хаяг: batsurenu@audit.gov.mn Ахлах аудитор: С.Батцэцэг Утас:70373089 Цахим хаяг: battsetsegs@audit.gov.mn Аудитор: Н.Отгонцэцэг Утас: 70378845 Цахим хаяг: otgontsetsegn@audit.gov.mn
Дархан-Уул аймаг 2023 он	

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ОРХОН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Б.ТҮМЭНЦОГТ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-т заасны дагуу Орхон сумын ТЕЗ-ийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон сумын ТЕЗ-ийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв тогилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд сумын татварын орлого 67.1 хувь буюу 351.4 сая төгрөгөөр давж биелсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Монгол Улсын Засгийн Газрын 2023 оны 06 дугаар сарын 21-ний өдрийн 241 дүгээр тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалин хөлсийг шинэчлэн тогтоож, төрийн захиргааны албан хаагчид орон нутагт ажилласны нэмэгдлийг 20-100 хувиар тооцож олгосноор цалингийн зардал өмнөх оноос 57.7 хувиар өссөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Сумын Засаг даргын 2023 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний хэрэгжилт, Орхон сумын хөгжлийн 2023 оны төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг Орхон сумын ИТХ-аар хэлэлцээд, 99.0 хувиар үнэлсэн байна.

0000000000

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлож, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн адийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ш.МӨНХБАЯР

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/мянган төгрөгөөр/			
Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	645,606.8	1,095,791.5
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	276,911.4	747,146.6
33	АВЛАГА	241,780.0	199,220.1
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	113,463.9	139,166.8
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	13,451.4	10,258.0
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,842,800.9	3,116,377.1
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,842,800.9	3,116,377.1
39200	Биет хөрөнгө	2,757,920.1	3,041,632.5
39300	Биет бус хөрөнгө	84,880.8	74,744.6
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	3,488,407.7	4,212,168.6
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	15,126.4	16,709.6
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	15,126.4	16,709.6
41300	Өглөг	15,126.4	16,709.6
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,473,281.2	4,195,458.9
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,473,281.2	4,195,458.9
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	735,572.3	735,572.3
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг /ТӨҮГ/	1,064,668.5	1,384,909.6
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	45,807.7	447,744.3
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,627,232.7	1,627,232.7
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3,488,407.7	4,212,168.6

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/			
Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,545,647.6	2,146,431.3
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	183,268.4	437,094.1
110	Орлогын албан татвар	106,745.0	295,241.7
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	106,745.0	295,241.7
113	Хөрөнгийн албан татвар	16,731.0	30,446.7
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	59,792.4	111,405.7
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,844,970.1	329,777.0
120	Нийтлэг татварын бус орлого	294,492.1	329,777.0
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	1,550,478.0	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,517,409.1	1,379,560.2
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,215,670.4	1,567,038.4
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,215,670.4	1,567,038.4
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,090,212.2	998,396.3
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,744,158.0	394,167.4
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	236,804.4	51,203.5
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	407,239.1	66,126.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	105,628.9	67,203.8
2105	Нормативт зардал	144,941.5	1,211.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	42,647.2	51,862.1
2107	Томилолт, зочны зардал	8,591.9	4,547.2
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	20,206.8	123,683.2
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	379,994.5	238,392.1
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	125,458.1	568,642.2
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	329,977.2	579,392.9
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	169,009.6	3,385,303.8
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	160,967.7	(2,805,911.0)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	2,079,244.00	3,004,327.60
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	437,094.10	875,041.80
110	Орлогын албан татвар	295,241.70	557,827.60
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	295,241.70	557,827.60
113	Хөрөнгийн албан татвар	30,446.70	184,032.60
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	111,405.70	133,181.70
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	59,267.10	79,735.30
1181	Газрын төлбөр	45,625.30	37,389.30
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	6,513.30	16,057.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	317,835.80	563,808.10
120	Нийтлэг татварын бус орлого	278,652.90	563,808.10
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	39,182.90	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,324,314.10	1,565,477.70
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,351,148.40	2,033,590.40
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,351,148.40	2,033,590.40
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,252,475.70	1,999,970.60
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	451,703.60	757,841.30
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимт	58,028.10	97,171.70
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	443,762.60	157,667.40
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	55,287.10	84,323.10
2105	Нормативт зардал	1,829.80	8,866.60
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	72,751.90	54,662.90
2107	Томилолт, зочны зардал	4,547.20	7,870.10
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	128,553.10	279,846.80
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	36,012.40	551,720.70
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	98,672.70	33,619.80
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	728,095.60	970,737.30
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	520,315.70	500,502.10
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	520,315.70	500,502.10
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	520,315.70	500,502.10
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(520,315.70)	(500,502.10)
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	(88,411.50)	-
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	88,411.50	-
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	119,368.40	470,235.20
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	157,543.00	276,911.40
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	276,911.40	747,146.60

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,354,804.4	4,288,622.5	(205,407.5)	6,438,019.4
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	(647,086.7)	(2,661,389.8)	3,057,126.2	(251,350.3)
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,707,717.7	1,627,232.7	2,851,718.7	6,186,669.1
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	92,523.1	0.00	0.00	92,523.1
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
8	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	(2,805,911.0)	(2,805,911.0)
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,800,240.8	1,627,232.7	45,807.7	3,473,281.2
11	2023 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	1,800,240.8	1,627,232.7	45,807.7	3,473,281.2
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,800,240.8	1,627,232.7	45,807.7	3,473,281.2
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	320,241.1	0.00	0.00	320,241.1
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
18	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	401,936.6	401,936.6
20	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,120,481.9	1,627,232.7	447,744.4	4,195,458.9

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ мянган төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,535,921.2	2,016,028.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,718,271.2	1,568,880.1
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,651,194.1	1,537,105.3
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	590,656.3	560,543.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	74,222.5	69,081.5
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	545,003.0	508,140.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	21,681.2	20,416.8
2105	Нормативт зардал	1,272.1	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	106,761.0	103,881.5
2107	Томилолт, зочны зардал	9,130.3	7,770.1
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	247,297.9	221,070.2
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	55,169.8	46,202.3
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	67,077.1	31,774.8
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	43,500.0	10,500.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	23,577.1	21,274.8
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	745,634.4	447,148.8
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	72,015.6	-
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,535,921.2	2,213,024.4
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	687,820.7	586,383.2
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,461,963.3	1,545,674.7
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	386,137.2	80,966.5
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	34,858.7
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	231,854.3

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	58,535.9
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	58,535.9
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	50,693.9
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	27,243.9
2105	Норматив зардал	4,640.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,036.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	9,244.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	530.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	7,842.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,500.0
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	6,342.0
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	58,535.9
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	58,535.9
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1,102.7
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	52,236.2
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	5,197.0

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 47.4 сая төгрөгийн 2 алдаа¹ илэрснийг аудитын явцад залрууллаа. Үүнд:

- Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд санхүүжүүлэх эх үүсвэрийн гүйцэтгэлийн дүнг 14.4 сая төгрөгөөр илүү илэрхийлснийг УСНББОУС 1 “Санхүүгийн тайлангийн толилуулга”, “Толилуулга” батламж мэдэгдлийг хангаагүй тул санхүүжүүлэх эх үүсвэрийн дүнг хасаж залруулав.

- Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн төлөвлөгөө хэсэгт малын тоо толгойн албан татварын 33.0 сая төгрөгийн орлогыг тусгаагүй тул УСНББОУС 1 “Санхүүгийн тайлангийн толилуулга”, “Толилуулга” батламж мэдэгдлийг хангаагүй тул төлөвлөгөөнд нэмж тусган залруулав.

Аудитаар шилэн данстай холбоотой зөрчил² илэрсэнд зөрчлийг давтан гаргахгүй байх зөвлөмж хүргүүлэв.

3.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар төлбөрийн акт тогтоох зөрчилтэй асуудал гараагүй болно.

3.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага өгөх зөрчилтэй асуудал гараагүй болно.

3.3 Зөвлөмж

Дээрх Шилэн данстай холбоотой зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5³-д заасан хугацаанд ирүүлж, биелэлтийг Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/сая төгрөгөөр/				Зөвлөмж	
							Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан	Залруулаагүй	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ТЕЗ	2	47.4	2	47.4			2	47.4				
ЗДТГ	3	338.6			3	338.6	3	338.6				
ИТХ	3	3.5			3	3.5	3	3.5				
ХХС	1	24.1			1	24.1	1	24.1				
“Орхон тохижилт үйлчилгээ” ОНӨААТҮГ	3	41.7			3	41.7	3	41.7				
Дүн	12	455.3	2	47.4	10	407.9	12	455.3				

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

³ Шалгаагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ЗДТГ	5	36.3	1	2.5	2	33.0	2	0.8				
ИТХ	1	0.3					1	0.3				
ХХС	1	0.2					1	0.2				
“Орхон тохижилт үйлчилгээ” ОНӨААТҮГ	8	117.7	3	1.8	5	115.9						
Дүн	15	154.5	4	4.3	7	148.9	4	1.3				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
ТЕЗ	1	-					1	-
ХХС	1	-			1	-		
“Орхон тохижилт үйлчилгээ” ОНӨААТҮГ	1	205.3					1	205.3
Дүн	3	205.3			1	-	2	205.3
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн	3	205.3			1	-	2	205.3

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	4	3	1		3			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ОНӨҮГ	1	1				1		
5	ТЕЗ	1	1			1			
	НИЙТ	6	5	1		4	1		